

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap 4 oszloptörtélen.

Előfizetési ár:

Hogyodórré 2 korona 50 fillér. Félévrre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hevé a háziratok címeződik

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A városok.

Magyarország önálló törvényhatósági jogú és rendezett tanácsú városainak képviselői: polgármesterek és kiküldöttek tanácskoztak a mult szerdán Budapesten, a fővárosi közgyűlési termében. Ez az első találkozás az összes, minden rendű városoknak nagy jelentőségű esetté, talán az ország politikájára is irányító hatású fordulattá lehet. Az adóreform kérdése hozta össze ezt a tanácskozást. A városok anyagi érdeke, úgyszólván életkérdése ez a reform. Az új adóreform némely tervezett intézkedése városaink fejlődését nem hogy elősegítené, de sőt megélhetésüket, rendjüket, mindazt a nagyjelentőségű értéket, melyet a nemzeti életben képviselnek, kockáztatja. Alább megismertetjük a városok egyhangulag hozott határozatát. A kérdéshez tehát általánosságban is kell némely megjegyzést fűzünk.

Helyzetük veszedelemben sodrott, már-már sülyedő voltakán tudatától annyira áthatottan mentek fel a magyar városok képviselői Budapestre, hogy tanácskozásuk az öntudatos, el-

szánt és komoly férfiak impozáns gyűlésévé lett, mely tanulságos is, eredményes is volt. A nagy eredmény kettős: egy az, hogy bevonták érdekkörükbe a városok küldötte országgyűlési képviselőket is; másfelől pedig az, hogy mintegy megvetették alapját egy új párt, a városok pártja megalakulásának a politikai életben.

Ezt a dolgot ma, mikor mindenki és minden szervezkedik, amikor az osztályuralom ellen való harc ürügye alatt gombamód keletkeznek, hogy hadsorba álljanak, új meg új osztályok és szervezetek és valóságosan tombol a nemzet testének szétadarolása, osztályokba tagolása: ebben az időben a városok ilyenén szervezkedését örvendetes jelenségnek kell tartanunk.

Ez a mozgalom széles, átfogó mozgalom; egyesítő és egységesítő törekvés a szertehúzások nagy áramlatai közepett. Egy érdekkörbe tereli és összpontosítja az ország összes városait és megfogja szerezni, elő fogja teremteni boldogulásuk feltételeit.

Hogy pedig ezt az óhajtottó célt egész nagy jelentősége szerint legyünk képesek megítélni, ahhoz csak a kö-

vetkezőket kell megfontolnunk: a városok alkotják a magyar nemzet modern értelmiségét, a városok a magyar nemzeti kultúra hordozói.

Minél nagyobb befolyást biztosítanak maguknak közügyeink intézésében a magyar városok és minél nagyobb virágzást maguknak, annál műveltebb és hatalmasabb erő intézi sorsukat és egyszersmind annál magyarabb. Mert ha a város művelt, vagyonos és magyar — s hivatása, hogy az legyen — annál nagyobb szolgálatot tud tenni a nemzeti élet felsőbbrendű céljainak; és minél hatalmasabb szövetséget képesek a városok maguk között létrehozni, annál nagyobb jelentősége lesz szereplésüknek a most küszöbön álló új életben, az új választási törvény által teremendő új helyzetben. A magyar nemzetnek, szent István birodalmának oszlopai erősségei, fellegvárai lesznek ekképpen a magyar városok.

Ez a meggondolás teszi ránk nézve rokonszenvenné a városok törekvését, amely a mult szerdai fővárosi tanácskozásuk rendjén olyan hozzájuk — nemzeti kulturális és gazdasági

TÁRCA.

Lear király.

Ira: Zöldi Márton.

Egy öreg szinigazgató beszélt el nekem e különös történetet. Nagy kedvteliséssel és hosszasan lapozott emléki között egy mosolygó öszi napon, midőn a mohácsi hajó fedélzetén együtt utaztunk. S mentül több emléket idézett elő bolyongással teli multjából, annál beszédesebben folyt ajkairól a szó; úgy tetszett, mintha a multból előhívott sugarak megiffítanak őt magát is, s egész lénye hasonlítani látszott a felettünk ragyogó, derűs öszi naphoz.

Valami jelentéktelen eseményt színezt ki bőbeszédűen, midőn a csevegő hang hirtelen megakadt . . . és kebléből egy nehéz sóhaj tört utat . . .

— Szegény Lear király! Igazán kár

érte, — mondá szomorúan, míg elborult tekintete a foedros habokra mélyed.

Bümmily tragikusnak ismerem is Lear király sorsát, megütödtém az öreg hirtelen elkomorulásán. A tragikal hősök nem szoktak nappal kísériteni bennünket, elég bajuk van édes magunkkal, még ha nem is vagyunk kérdemut szinigazgatók. Csodálkozva kérdeztem tehát.

— Hogy jutott most Lear király eszébe?

— Oh, nem Shakespeare-gondoltam, hanem szegény Gázó Péterre, kit mi magunk közt mindig Lear királynak nevezünk.

— És miért neveték Lear királynak?

— Mert az volt a legkedvesebb szerepe, abban élt és abban halt meg.

— A szinpadon?

— Nem. Gyermekeinek karjai között halt meg. De azért szerencsétlenebb életpályát

soha még nem ösmertem az övééél. Ha akarja, elmondom történetét; de menjük le a terembe, mert úgy érzem, hogy itt a levegő valamivel hűsebb, mint az imént.

Készséggel követtem az öreget le a terembe, ámbár sajnalom otthagyni az öszi verőfény kellemes sugarait. Uglátszik neki Gázó Péter emlékének árnyéka tette hűvösebbé a levegőt. És most átengedem a szót a veterán igazgatónak és magam is beállók publikumnak; annyi bensőséggel úgy se tudnám elmondani, miut ó.

— En azt hiszem, — kezdte az öreg csendes filozofalással, hogy a tragikumnak is vannak bacilusai, melyek némely emberrel vele születnek, alkalmaslag kifejlődnek és előidézik a katasztrófát, mely — tessék tudni — a tragikummal elmaradhatatlan. Ha ez igaz, úgy az én Gázó barátom tele volt születéscor tragikus bacillusokkal. Erőteljesebb, nagyobb kaliberű drámai tehetséget

Tüdőbetegségek, ARUFÜK, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintthogy értéketlen utáztatokat is kínálunk, kérjen mindenkem „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testet, meggyógyítja a köhögést, vladókat, újulást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelvényre a gyógyszerüzletekben. — Ár: tvegenkint 6.— fillér.

szempontból egyaránt méltó kifejezést nyert.

És mi éppen ezért, mindezek meg-gondolásával igaz szívvel üdvözljük a városoknak a tervezett s az ország egész gazdasági életére végzetesen ható adóreform ellen történt állásfoglalását, melyből eredőleg a következő határozati javaslatot fogadták el:

„Az adóreform-javaslatok beval-iott céljukat: a szegényebb néposztályok tehermentesítését és a fundált jövedelem megfelelően erősebb megadózását nem valósítják meg. A 600 koronában megállapított adómentes létminimum alacsony, a javaslat az együttes adózás elvét túlzásba viszi, s megokolatlan terhet ró éppen a szegényebb munkálkodó osztályokra, helytelen a jövedelem-adó fokozatainak a megállapítása. A javaslatnak a beval-lásra, az adókievetés és jogorvoslati el-járás egész menetére, különösen az adózók könyveinek megvizsgálására, a tanúkra és szakértőkre vonatkozó ssabályai az adózó közönség zaklatá-sát foglalják magukban. A föld a dó kulcsát más foglalkozási körök rová-sára leszállítja és annak minimális fő-szegégét nem állapítja meg. Mester-ségesen kiterjeszti a házbéradó alkalmazását s fentartja a házbéradó nagy kulcsát, a mi fokozza a lakásdrágasá-got. Az általános kereseti adó igaz-ságtalan tekerőbötletet jelent a keres-kelem és ipar szempontjából. A minimális tételek intézményét ezen adó nem keretében fentartani nem le-het. A jövedelemadó kivetésére ala-kított bizottságok nem bízhatók meg a kereseti adó kivetésével. A kereseti adó főösszegének megállapítása még az átmenet 3 évére sem helyes. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának a jövedelemadó alkalmazása útján történt emelése megoko-latlan. Az adóalap megállapítására

vonatkozó szabályok nincsenek kellő tekintettel a vállalatok valóságos üzleti eredményére. Lényeges hiánya a javaslatnak, hogy az önadóztatást megszüntetni kívánja, Végül teljesen elhi-bázott a javaslatnak az az intézkedése, a mely a 8 százaléknál nagyobb kamat szedését a kereseti adó kulcsának 5 százalékos felemelésével kívánja sújtani, a mennyiben az az intézkedés az uzsora eseteinek csökkentését elérni nem fogja, sőt a hitel igénybevételét megnehezíti és azt megdrágítja. A tőke-kamat és járadékad mai kulcsának a kölcsönkötvények, elsőbbségi kötvények és záloglevelek tekintetében terbe vett fentartása helytelen. A szolgálati viszonyból származó illetmények és állások adóterhe az adókulcs leszállítása ellenére, az adóalapnak a lakásbér és egyéb pótlékok figyelem-bevétele útján történt kiszélesítése köv-ekeztében nagyobb. A nem állami, valamint a magánalkalmazottak hely-zete rosszabbodik. A községek s külö-nösen a városok pénzügyi helyzetén a reformjavaslat egyáltalán nem segít. A reform a föld- és házádonak még részleges átengedését nem tervezi, csu-pán az indokolás tartalmazza egy tel-jesen homályos ígéretet és annak a ki-látásba helyezését, hogy a városok a bor- és húsfigyasztsági adó bizonyos százalékában fognak részesülni. Az ál-talános teherviselés elvével nem egy-zik meg, hogy a köztisztviselők a köz-ségi adózás terhei alól mentesítte-senek. Miután végül állami egyenes adóink reformja az adóteher igazságo-sabb elosztását csak úgy valósíthatja meg, ha az önkormányzati adózás rend-szerűen legalább részben az állami adó-zástól független önálló alapokra fekteti — multhatatlanul szükségesnek tartja az értekezlet, hogy a tervezett állami adóreform az önkormányzati adózásra vonatkozó reformjavaslattal együttesen

terjesztessék elő. Mindezekre való tekintettel kimondja az értekezlet, hogy a be-nyújtott adóreform-javaslatok jelen alakjukban sem a községi pénzügyek, sem az adózó közönség helyzete szempontjából el nem fogadhatók és hogy azok érdemleges tárgya-lásuk előtt a megjelölt irá-nyokban gyökeres átdo-lá-nyokra szorulnak. Elhatá-rozza az értekezlet, hogy a szükségesnek felismert módosításokat részletesen megokolt emlékir: tan a kormányhoz, vala-mint a képviselőházhoz felterjeszti.

Megyeggyűlés. Csongrádvármegye tör-vényhatósági bizottsága pénteken délelőtt tartotta évnegyedes körgyűlését, a vármegye-ház nagytermében, Kele men Béla dr. főispán elnöklété mellett, aki a megjelent me-gyebizottsági tagok üdvözlésével nyitotta meg a gyűlést.

Felolvasták azután a megyei közigazga-tási élet minden ágát behatóan tárgyaló évnegyedes alispáni jelentést, melyet észrevé-tel nélkül, egyhangú helyesléssel vettek tudomásul.

A pártközi megállapodás értelmében Cica rjics Lajos dr. alispán tett előterjesz-tést, hogy a decemberi tisztújítás rendjén a tisznanimeni főszolgabírói állás betöltése alkalmál szavazati bizottsági tagok névjegyzékét utólagosan iktassák be a körgyűlés jegyző-könyvébe, — ami meg is történt.

A közigazgatási bizottságban lemondás folytan megüresedett két, — a központi vá-lasztmányban ugyanígy megüresedett öt — az állandó választmányban ugyanígy megü-re-sedett két, s a vármegyey ügydijválasztmány-ban megüresedett 1 tagsági helyre történt cu-tán szavazás, a főispán által e végből kikül-dött s Má t é f f y Ferenc dr. elnöklété alatt M o l e c z Lajos dr. és F u s t i Molnár

nem ösmertem nálánál; bensőség, tűz, szen-vedély és szilaj hæv volt minden szava.

Testalkata azonban olyan volt, mint egy szakördő: tagbaszakadt és löcsaláb. Egyszer frakkban láttam, megijedtem tőle, úgy nézett ki, mint egy karrikatúra. De legkülönösebb mindennél hangja volt. A pi-anója kiálthatatlanul dörmögött, szinte reszelte az ember fülét s ha társalgonia kellett a szinpadon, a közönségen nyugtalanság vett erőt. Igazán kin volt hallgatni.

Hanem mikor nagy szenvedélyek ábrázolt, mikor a szilaj emberi lélek vulkán-i-kus kitoréseit tomboló őrjöngéseit festette, akkor hang anyaga egyszerre megváltozott. A melléből előtörő orkanokban az emberi szenvedély legigazibb hangja harsant meg, a megcsalít szerelem irtóztató kínjai a féltés vak dühe, a gyűlölet iszonyaira hatalmas hang-ja-nak sziszése által hajmeresztő valóságuk-ban, pszitkusan kidomborodva jelentek meg előttünk. Szóval ott, ahol más színész cserben hagyja az ereje és tehetetlenség küzködő fel-ladatának emberfeletti nehézségeivel ott, de csakis ott érezte magát igazi elemében.

Nem is szölok azon frenetikus hatásról, melyet játéka ilyenkor előidézett, mert köz-tünk maradjon, a vidéki közönség ítéllete rendszerint igen megbízhatatlan. Méhány „tóngebér, után indul s csak azt tapsolja,

aki jó színésznek van kihíresztelve. Hanem, aki a színészeket meg tudja ríkatni, az az igazi művész.

Mikor Gazsó Lear királyt játszotta, a negyedik felvonásban úgy bögött az egész személyzet, mintha kottából tanulta volna, még a sugó is hangosan zokogott, én is alig győztem könnyeimet körülni a kulisszák között. És ő úgy állott az elérzékenyűit csoport közt, mint a lelki viharok féltetése, nem láttuk idomtalanságát, elfelejtettük löcsaláb s meghódultunk művészetének. Ünnepek tekintették az ily estét.

Kérem egyszer egy kezdő színészet meg-szöröktetett játéknak és hangjának meg, döböntő közvetlenségével. »Dalmá-t adtuk és ő játszta Oidamurt, a fektelen jellemű zsrnokot. A harmadik felvonásban, mikor Oidamurt értesítik, hogy világhódításra szeptküldött hadsergei nyomorultul odavesz-tek, borzasztó nyugalom szállja meg a zsrnokot. Az én kezdőszínészem a csuvaszok követét játszotta, ki e nyugalmat gyávasá-g-nak magyarázva, visszakövetel tőle néhány tartományt. A zsrnokot a követelő hang kihozza apátijából és egy türelmetlen mo-zdallattal odakölt:

— Akár a Bajkál tavát is!

Gazsó elemében lévén, oly tigrisvéréng-zéssel agrott fel, s oly mennydörögve or-

ditott, hogy az én szegény kezdőm azon kimaszkírozva elszaladt a szinpadról s meg se állt, míg egy másik szintársalut nem talált.

Szóval, kérem, a szinpadon imádtuk, de az életben ki nem állhattuk, és erre igen sok és igen helyes okunk volt. Ha józan volt, egy meghasonlott kedély minden kiálthatatlanságot hozta közbünk, könnyem sér-tegetett, de ő maga tüérezékeny volt min-den apró célzás iránt. Ha egy szó, vagy egy szerep nem volt inyére, mint egy sér-tett félisten feldehődött és otthagya a tár-salutot. E mellett ivott is; eleinte nem volt éppen iszákos, küzdött magával, sohasem rendelt felszemejnyél többet, de néha hász meszelt is megivott. Ilyenkor garázdá ter-mészeli volt, mindenki-be belekötött. Igaz-talan gőgjevel engem is nem egyszer vé-rig sértett.

Legjobban sajnáltam azonban kis leá-nyát, Rózsikát. Igen kedves teremtés volt, anyját még csecsemő korában vesztette el, és így egész szeretetével zsrnok apján csü-gött. Olyan igénytelen szépség volt, világos kék szemekkel, melyek a hosszú pillák alól félféken tekintettek elő. Apja mindenáron nagy művésznőt akart belőle alkotni, belé akarta lehelni az ő szertelen, izzó tehetőségét. De ez sehogye meent, mert a kis Rózsika

Sándor dr. tagokból álló szavazatszedő költségű ügy, hogy a szavazás idejére a főispán a közgyűlést felfüggesztette.

A szavazás, pártközi megállapodás alapján, egységes szavazólapokkal történés és egyöntetűséget csak néhány — zavaros teremtési alakor okvetetlenkedőnek a kísérlete igyekezett megbontani, — szerezése eredménytelen, mert a kísérlet a törvényhatóság bizottságitagok tisztességérzetén hajótörést szenvedett.

Szavazás végeztével a közgyűlést újból megnyitó főispán kihirdette annak eredményét, mely szerint közigazgatási bizottsági tagokká N o v á k József és S z a r k a Mihály ér., központi választmányi tagokká T a s n á d y Antal dr., B u r i á n Lajos, V e c s e r i István, H f. C z é k u s Ferenc és B e n k e Gedeon, az állandó választmányba K a n á s z N a g y Sándor és B a g o s s y József, a tiszti nyugdíjválasztmányba H a t á r Károly választattak meg.

Ezután, az állandó választmányi határozati javaslatainak elfogadásával a gazdasági szögödéményes eszledek lakásáról alkotott szabályrendeletet, valamint a faiskolákról szóló szabályrendeletet módosították s a délelőtti folyamán elhaladtak a tárgysorozat 21-ik pontjaira, mikor a főispán — az előrehaladt időre való tekintettel — a közgyűlést felfüggesztve, — a folytatólagos tanácskozás idejét délután fél 4 órára tűzte ki.

A délután fél 4 órakor újra megnyitó közgyűlésen, miután a főispán mint házigazda — a K á r o l y i Imre gróf tiszteletére általa a kaszinóban rendezett lakomás, vendégei körében maradt, C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán elnökölt.

E folytatólagos közgyűlés is egészen nyugodt, sima lefolyású volt és estig végzett is a tárgysorozatnak a délelőtti tanácskozárról lemaradt ügyeivel, valamint a póttárgysorozat ügyeivel is.

A föld politikai ereje.

Tél végén, tavasz elején Berlin egyszerre megelvenedik. Oda özőnik a vidék.

az ő esekélyke tehetségével a közpészer vonalig is csak alig tudott felemelkedni. Enneklett se nagyon rajongott pályájáért, mely anynyi keserűség, annyit megpróbáltatásón vitte keresztül. Apja ugyanis hirtelen hevülésével kórhegy természetű és könnyelműségű felettán gyakran került abba a helyzetbe, hogy kénytelen volt leánya holmiját is elzalogosítani.

Ez pedig a legborzasztóbb egy színésznőre nézve. Ha őn semmit sem hisz el egy színésznőnek, ha mindea szavát, sóhaját, könnyét tettetésnek, kendőzésnek vesszi: abban lehet őnek sokszor igazá. De ha egy színésznő »pakk“-jának elvetszéséről beszél, ha elzalogosított ruháit siratja, akkor bátran elheti, hogy minden szó, minden sóhaj, minden könnyesepp a szive mélyéből fakad.

A kis Rózi, mint ahogy magának közt neveztték, szó nélkül türte apja zarnaoki szeszélyeit, hanem egyszer különös, azaz nem különös dolog történt vele, belezeretett egy esinos fuba, az ottani vendégios fába, A derék gyerek becsületes szívvvel megkérte a kezét. Én voltam a kérő, nagy óvatossággal és tapintattal előadtam a dolgot. Kárba vesset a faradságom. Gászó egy esőpp híjján kidobott lakasából.

— Majd bizony, — mondá durva gő-

A külföldről érkező csodálkozva látja, hogy a német főváros egészen megélt. Nem kap szobát a szállóban, nem kap helyet a vendéglőben. Az utcákon nem a lha úri tömeg, hanem a vidék jól megtermett egyszerű népe telong. Az üzletember pedig siet legrsőbb, legjobbn árúját a kirakataba tenni, jól tudja, hogy a tömött érszenyvel érkezők szívesen visznek haza egy-egy cunéket Berlinből. Így fest most is ez a világvaros, amíg falai között vendégül látja a közgyűlést tartó gazdákat.

A német gazdaszövetség évi gyűlése rendszerint politikai esemény. Lakomáin mindig körében látja a kormány képviselőit, nem egyszer a kancellart is. Tanácskozásain ott vannak a birodalmi gyűlés agrárius tagjai és akik beszélnék, szívesebben foglalnak a politívával, mint gazdasági dolgokkal. Merészen beicé vagnak a legégtöbb kormánykérdésbe és határozati javaslataik valósgos politikai állásfoglalások. A közvélemény azonban illő tisztelettel fogadja a gazdak eme megnyilatkozatát, mert mindenki tudja, hogy szónokaik majd három millió német választó névben beszélnek. A gazdaszövetség tiszteit esztendei fennállása alatt valósgos politikai hatalomná lett, kormány, amely elise küzdené, vele harena szállana, szinte leküzdhetetlen akadályokba ütöznek útjában.

A számok beszélnék. A gazdaszövetségnek a közgyűlés elé terjesztett éves jelentése szerint ma 290000 tagja van. Az utolsó birodalmi választásokon 241 jelöltet támogatott agitációjával, ezek közül megválasztottak 138-at. A szövetség által támogatott jelöltek 2.416.792 szavazat esett. A birodalmi gyűlésben a szövetség 84 tagjának van mandátuma.

A szociálisták azzal dicsekszenek: hogy pártjuknak hárommillió választója van. A gazdák majdnem elérték ezt a számot. De a szociálista csak 43 el a birodalmi gyűlésen, gazda ellenben 84. A »g a z d a c« alatt pedig ne tessék nagybirtokost gondolni. A szövetség tagjainak 85 százaléka kisbirtokos, 14 és fél százaléka középbirtokos és csak fél százaléka nagybirtokos. A szövetség tehát nem konzervatív úri, hanem igazi demokratikus alakulás. Nem az úri esztályt, hanem a polgárságot és a népet képviseli. Természetesen a szociálisták is ezt állítja magáról. Nép és nép között azonban nagy a különbség. Itt az a nép, amely ragaszkodik ősi földjéhez és szívesen őrizi azokat a hagyományokat, amelyek a hazai földtől elválaszthatatlanok, ott az a tömeg, amelynek ujkori

szellemet, vallástalanságot, hazanékliséget, oszlatgyűlöletet prédikálnak hamis profétái. Itt a romlatlan falu népe, amely még ismer embert embertől, egyszerűséget, tisztességet, embertársi iránti szeretetet és szívvel-lelélekkel ragaszkodik a falpalatnyi földhöz, kenyéradójához, ott a »szervezett« munkástömeg, amely a töke elleni harcot hirdeti, pedig a kamatából él és le akarja rombolni a polgári társadalmat, pedig kereti biztosítják tisztas megélhetését.

A német polgár jól tudja, hogy a gazdaszövetség nem egyoldalú csoportosulás, hogy nemcsak az agrar érdekeket képviseli, hanem a nemzeti szellemet is. Minél erősebb, hatalmasabb a szövetség, mentül nagyobb erővel tudja magát a politikai harcokba vetni, annál gyengébb lesz a szociálista izgatás ereje. A gyárak munkásaival szembe kerül a vidék romlatlan tömege és a mig a vörös zászlót diadalmasan veri vissza a föld népe, addig a Bebel Zunkunftaataja az álmok világába fog tartozni. A politikai harcok eddig a polgárok egyetértésének ártottak a legtöbbet. Az apró, kis pártok mind a polgárságtól toboroznak híveiket, szabadulveuk a radikálisok, klerikálisok és antiszemiták, merkantilisták és konzervatívok mind büszkén mutatnak a maroknyi polgárságra, és hirdetik: ime az én választóm. Sőt a szociálisták is hódító útra indult kőrükbe és nem egy elégedetlen hajtott zászló alá. Maga a polgárság nagy tömegében természetesen haafas elemekből áll. Hogy azonban az maradjon, felvirágzózzék és diadalmasan megállja a harcot a szociálistákkal, hátvédre van szükéde. Ezt pedig megtalálja a hagyományainhoz, földjéhez ragaszkodó népbén, a gazdáknak. A »gazda« azonban még enél is többet jelent. Fiai nemcsak a legjobb, legerősebb, legbőntudatosabb katonák lesznek, hanem belépve a társadalomba, kiegészítik a modern életlél megítédelt polgárság sorait is és nap-nap után új életerőt szállítanak a nemzeti erő és hatalom letédeményeinek. A vidék egyszerű erkölcsi megpróbálkonak a századvegi erkölcselenséggel harerak lelé, sokszor ugyan sikertelenül, de soha sem engedve és a küdelmet szüntelenül folytatva. De másutt is, a politikások között, a hivatalnokai karban, a diplomaciában, nyomait találjuk a gazdának a szó nemesebb értelmében és nem egyikük közülük tér vissza, nyugalom után vágyakozva, az ékehez és vele az egyszerűbb életmódhoz, a tisztább világnézethez. A polgári társadalom erre az életerős törszre támaszkodva, bizalommal tekinthet a jövő felé.

gel — egy koresmáros kölykének neveltem én lányomat!

En kétségbe voltam esve, a kis Rózi-ka nem. Őszeszéltl kérőjével s egy hét múlva a szomszéd faluban megesküdtek. Onnan értesítették az öregot és azonnal útrakeltek Vasmegeybe, hol a fiatal férj nem sokára egy szép falusi vendégöt vett át.

Gászót e csapás szíven találta, de úgy tett, mintha nem is érezné. Hozzáim jött és egykedvűséggel szinelve, elbeszélte a dolgot.

— Az a »hőlyg« — mondá végül, — rámnézve többet nem létezik. Ne is beszéljünk róla.

Azzal megfordult és igazi spanyol grandezzaival távozott.

Nekem ez a nagy gar sehoggy sem tettett; sejtettem, hogy ezzel valami nagy felindulást akar leplezni. Sejtésem pogányul beteljesedett. Gászó művészi pályája, mely különben is olyan végzetés volt, e pillanattól ketté volt vágva. Társulatomná egy hétig sem maradt, büsütlenül távozott és mint Ahasverus belongott egyik társulattól a másikkhoz. Tehetsége, mint pályatársaimtól hallottam, rohamosan haladni kezdett, mig durva ösztönei mindjobban felétkerkedtek.

Miathogy maradása sehol sem volt,

álatlan sorsa egyizben arra kényeztette, hogy télviz idején, esikorgó hidegben gyalog utazék Vasmegeybe. Az úton borsaszte kavazas érte utól, a metsző szél egész testét atjarta és csontig átázva, szinte alátan, késő este egy falusi vendégióbe vaszorgott.

E vendégióben leánya volt az úrnő. A viszontlátás szivredőtő felindulásait nem kíséreltem meg visszaadni. A meleg szoba, a meleg bor, a meleg ölelések, s a mindceknél melegebb könyvek felolvasztották szívének lagyat. A színész — és ő az volt a szó szarretu értelmében — hamar tud lelkesülni és lemondani. Gászó még az este elhatározta, hogy örökre lemond a szinpad gyönyöreiről és az azoknál is vonzóbb gyötrelmeiről. Kijelentette, hogy holtigleányánál marad, igen, igen, koresmáros lesz, segíteni fog vejeének. Ez egy új élet, az igazi — kiáltá lelkesülvé — mely őt visszaadja leányának és önmagának.

Nos, uram, Lear király egyik legjelesebb személysítője, két álló évig csakugyan koresmáros volt. Azzal dehoggy volt, csak szimulálta, hogy az: csak jászott: egy szerepszakmat, mely ellen létkének összes tényezői lázongtak. De jó színész volt és oly ügyesen játszott szerepet, hogy leányát is tévedésbe ejtette. Szegény, boldog volt, hogy apját magához bilineselhetette.

Ebben a tényben rejlik a német gazdaszövetség nagy hatalma. Bulow herceg és a mai német kormányrendszer a gazdaságban talajja és keresi egyik legerősebb oszlopát. A birodalom negyedik kancellárja a múlt évben mondotta, és ő sirjára rávéshetik e mondatot: „Itt nyugszik egy agrárius kancellár”. Bulow herceg talán meg is érdemli e jelzőt, az utolsó vámszerződés és a velük járó kormányintézkedések teljesen megfelelnek az agrárius követeléseknek. Viszont a gazdaszövetség támogatja a kancellár politikáját, támogatja a blok mérsékeltbb jelöltjeit és Bulow herceg rendelkezésére bocsátja egész szervezetét. Hogy meddig, az kétséges. Jöhetnek események, amelyek a mai békeséges viszonyt megromlják; a német birodalomra azonban a gazdaság állfoglalása soha sem lesz veszedelmes, mert az úgynevezett nemzeti követelések a gazdaszövetség minden kormányának megsavazza. Az állam érdekében a német gazdaszövetség mindig meghajol. Jelszava volt és marad: a esászárt és a házárt.

Vajjon mit szól a gazdaszövetség hatalmához az ipar és kereskedelem, a tőke és a tőzsdé? Magyarországon talán meg is kövénnek az a miniszterelnököt, a ki magát nyilvánosan agráriusnak vallana. Pedig Magyarország ma még földművelő állam. A német ipar azonban ma már oly gazdag és fejlődése békés viszonyok közepette oly biztos, hogy az agrárius kormányzattól nincs mit tartania. A pénzpiac kedvezőtlen alakulása miatt mindenki panaszokodik, de a Bulow-féle kereskedelmi szerződések hibáit már mindenki elfeledte. A radikálisok, a merkantilizták, a tőzsdé és a tőke e pillanatban épp úgy támogatja Bulow herceget, mint a ipar. A kereskedelmi törvényhozás és az iparkodnak mindkét irányt kielégíteni és ez a vállalkozás még a tőzsdé reformjánál is sikerrel bíztat.

Természetesen nagy a különbség a magyar és a német ipar, még nagyobb a magyar és a német gazda között. Magyarországon az ipar fejlődését, a tőke kereskedelmi kiaknázását, a kultúri pénzpiacokkal való összeköttetést a kiegyezés megakadályozta Ausztria; a kiegyezés óta pedig lehetetlen volt emberöltők mulasztásait kipótolni. — Német földön az ipar szabadon fejlődött, egyes államok tisztán csak az iparból éltek és törvé-

nyek a szabad kereskedelem szellemét hirdették. S ennek a fejlődésnek nem értett még a vámközösség sem, Poroszország mezőgazdasága és Szászország ipara egyaránt erőforrásai maradtak a szűkebb hazának és később a nagy birodalomnak. Magyarországnak a külön vámterület azért fog kiváló hasznót biztosítani, mert gazdaságilag elszakítja egy nyelvében, érzésiben idegen országtól, a közös vámterület azonban nem azért értett neki, mert egy nagy darab földet való gazdasági közlekedését megkönnyítette, hanem csak azért, mert ez a darab föld Ausztria volt. Virágzó ipar és kereskedelem nem zárja ki a mezőgazdaság fejlődését, sőt a fogyasztás és az árak emelkedésével egyenesen gyámolítja azt. Ez az oka, hogy a német gazda nemcsak sikeresebben tudja kihasználni földjét, mint sokszor a magyar, hanem hogy vagyon, jóléte is láthatólag emelkedik. Az eladósodás nem pusztított közöttük, kivandorlás nem apasztja meg soraikat, tehát a szocializmus sem férközhetik körükbe. Itt is Ausztria az oka, hogy Magyarország mezőgazdasága nem fejlődött jobban, mert Magyarország a múltban csak azt kapta kormányától, a mire feltétlenül szüksége volt, a bécsi copf pedig idegenkedett minden újítástól, minden tökéletesítéstől, különben, ha a magyar népről volt szó.

Sok tekintetben tehát a magyar példát vehet a némettől, a mi pedig a gazdasági illéti, érdemes megfigyelni, mint használja ki a német gazdaszövetség politikailag is óriási szervezetében rejlt természetes e.őit. A mi Magyarországon a régi választási rend uralkodik, a politikai csoportosulás talán nem aktualis. De mi történik majd akkor, ha a magyar nemzeti állam éppen a gazdaságra, a nagy és kisbirtokosokra és a velük dolgozó nagy tömegekre akar majd támaszkodni a szocializmussal és a nemzeti eszékkel való küzdelmében? A mikor arról lesz szó, hogy a magyar gazda hazajárért, hagyományairt alkotmányos küzdelmet vívjou a társadalom és a magyarság ellenességével. A társadalom akkor majd önkénytelenül is tudatára fog jutni annak a német földön rég ismert ténynek, hogy a legcrösebb nemzeti érzés, az alkotmányrajongó szeretete éppen azokban lakozik, a kiket szívuk, multjuk és jövőjük a hazai földhöz köt. Ha a német népek nem volna három millió ily választója, akkor az általános választói jog már rég többségre juttatta volna a szocializmust és a polgári társadalom képtelen volna az elvtársak rohamának ellentállani. Vajjon hogy lesz ez Magyarországon a választási reform után? Lesz-e virágzó gazdaszövetségnek otthon is creje a nemzeti érzést a népek millióiban langra kelteni? Minden magyarnak remélnie kell, hogy így lesz. A kik azonban e héten Berlin felé fordultak érdeklődésükkel és elolvastak a gazdaszövetség közgyűlésén elmondott beszédeket, csak azt az egy kívánságot meríthették belőlük: hogy szervezni kell a gazdaszövetség politikailag, elő kell készíteni őket a nagy, az egész nemzetet lázba ejtő harcra, a mi meg késő. A szocializmus kézen verja a küzdelmet és ma már nemcsak az ipari, hanem a gazdasági munkások egy része is szásziorra eskszik. A német gazdaszövetség tiszont esztendői munkássága mutatja, hogy minden elvesztett perc helyrehozhatatlan kár okoz. A magyar gazdaszövetség pedig hazaszeretetlen nem állanak a németek mögött.

Ujdonságok.

Szentes. 1908. Március 1.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 2-án, holnap délelőtt 9 órákor tartja, e havi rendes közgyűlést a tul a kurcai tanácskozó teremben.

— **Közgazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közgazgatási bizottsága f. hó 9-én délelőtt 10 órákor tartja e havi rendes ülését, a vármegyeház kistermében.

— **Csongrád megye az adóreform ellen.** A pénteki megyegyűléshez Ludrovai Tóth István törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványt adott be arról, hogy Csongrád vármegye törvényhatóság, a földbirtok védelme szempontjából, a jövedelemadó tervbe vett behozatala ellen intezzen tiltóiratot az országgyűlés képviselőházához. Az indítvány helyen való. Kell, hogy Csongrád vármegye közönsége is felemelje tiltakozó szavát a tervezett és gazdasági életünket az egész vonalon agyon zsanárgatni alkalmas adóreformok ellen. Így fogta ezt fel a vármegye törvényhatósági bizottsága is, amikor — az állandó választmány határozati javaslata szellemében — Ludrovai Tóth István indítványát egyhangúlag elfogadva, elhatározta, hogy a sérelmes reformjavaslat ellen felír a képviselőházhoz.

— **A választókerületek új beosztása.** A választójogi reformmal kapcsolatban élénken foglalkoznak a politikai körök azzal a kérdéssel, hogy milyen formában történik majd meg a kerületek új beosztása. Természetesen nagy érdeklődés nyilvánul meg abban az irányban is, vajjon a választókerületek új meghatározása maga után fogja-e vonni azok szaporítását is? Hír szerint a választói kerületek arányosítása és a magyar nemzeti szempont megköveteli, hogy bizonyos mértékben emeljék a választókerületek számát, de ez a szaporítás nem lesz olyan arányú, hogy jelentékenynek legyen mondható. A magyarság főlényének biztosítására első sorban a városi kerületeket fogják szaporítani és tekintve Szentes választóinak az általános szavazati jog behozatalával tetemesen megnövekedő számát, nem lehetetlen, hogy Szentes is két választókerületet kap.

— **A vársi képviselőválasztás h. elnöke.** Ez évben, május hóban tudvalehetőleg kttép a városi képviselőtestület választott tagjainak felelőre, ötven képviselő és így ötven új képviselőt fog kelteni választani. A választás e hó folyamán lesz és a pénteki megyegyűlés a törvényes elnök helyetteséül, a választás vezetésére Na g y Sandor dr. vármegyei főjegyzőt desználtá.

— **Béke-lakoma.** A szentesi kompromisszum, vagyis a megyei béke létrejötté alkalmából, Kelemen Béla dr. főispán pénteken, a kaszinó nagytermében, Károlyi Imre gróf tiszteletre békealakomat adott melyen vármegyei három országi képviselője: Faragó Antal, Róck Iván és Mezői Vilmos is részt vett. A főispán a béketárgyalásban résztvevő megyebizottsági tagokon kívül több szentesi és vidéki megyebizottsági tagot is meghívott a lakoma emelkedett hangulatban, kedélyesen folyt le, természetesen számos pohárköszöntővel és levelekkel, melyek legelőbb gróf Károlyi Imrénnek szólt, aki igaz önzetlenséggel, fáradhatatlan buzgalommal és a megye közjára irányuló igyekezettel vezette és vitte sikerre, a közvetítő hatálatlan szerepét vállalva, az egész békealkotást melynek létrejötté első sorban a hó tapintatosságának köszönhető. Egy-egy ilyen felköszöntő után és közben a lakomázó társaság percekig tüntetett lelkes éljenzéssel a nemcs gróf mellett. A pohárköszöntések sorát Kelemen Béla dr. főispán nyitotta meg, Károlyi Imre gróftól, mint önzetlen, igaz békeszerzőt, majd a vendégeit éltette szép beszédben, Utána Petrovics Soma, majd Róck Iván orsz. képviselő mondtak, ugyancsak a békeszerző grófra és a békealkotás sikerült tőzszókat és Mezői Vil-

Balsorsom véletlenül arra a vidékre sodort. Meghallottam, hogy közlemben van és nem tudtam ellentáni a vágnak, hogy fel ne keressem.

Igazán megható volt az érzés. Gazsó remegett az örömtől és arcan kövér könnyecsképek pergették végig. Ezérlelét kérdezett össze-vissza és minthogy nagyon rossz idő volt, engedtém a csaiad esengésének és éjjelre ott maradtam.

Mikor a család lefeküdt, Gazsóval együtt maradtunk, akkor tört ki belőle, valami erővel a két évig visszafojtott érzés. Halkan, suttogva, töredezett mondatokban beszélt, el, hogy mennyi új csúszott fedezett fel azóta e szerebben. Hogy csinálna most a tengerparti jelenetet, mily realisan színezné az örülést s különösen sokat foglalkozott a Kordéiával való utolsó jelenéssel.

— Ah, barátom! — kiáltá remegő hangon — ha látnád, mint borzónak a holttesttemre. . .

Gazsó egy hét múlva eljászotta a szerepet páratlan diadalal. . . és masnap el-tüntet. Világá diadalt, úgy a hogy volt, társulatot keresni. Az oroszlan vértízelt, hogy is maradt volna még korcsmarosnak.

Ez volt a vég kezdete, soha színész oly gyorsan nem züllött el, mint ő. A keresésére a pálinkához, a pálinka a leajásodáshoz vezetett. A véletlen azonban lányához vitte ismét és annak karjai között adta ki lelkét.

jos dr. kéített zajos derűséget a más humoros pohárköszöntőjével, mely szintén a békeszerzőnek szól, míg Mezőfi Vilmos a főispánt és Károlyi Imre grófot élte magvas beszédben. Rendkívül lelkesen fogadták végül Varga József pohárköszöntőjét, aki a gyűlölködés ellen, a pártok jó egyetértésére üritett poharat.

— Az adóreform. A házaspályarevizio javaslat tárgyalása előtt a kormány tudvalevőleg visszavonta a képviselőház előtt fekvő összes javaslatait, köztük az adóreformra vonatkozó javaslatot is. Azt hiszik, hogy ez az utóbbi, legalább a mai formájában nem is kerül többé vissza a törvényhozás elé. A M. K. L. arról értesül, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter megbízta miniszteriumának illető osztályát, hogy a javaslatokat a gazdasági érdekképviseltek véleményeinek figyelembe vételével dolgozza át. A javaslat át dolgozásában, Wekerle egyenes meghívására, résztvesz Benedek Sándor közigazgatási bíró is, aki ez ügyben, a miniszter felhívása folytán memorandumot is dolgozott ki. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a *Magyarországi Pénzügyminiszteri Országos Szövetsége* nagyterjedelmű emlékirattal fordult a pénzügyminiszterhez az adójavaslatoknak a pénzintézetekre, valamint általában a tőkére és hitelre nézve sérelmes rendelkezéseinek megváltoztatása céljából. A beadvány rámutatott azon számos okra és körülményre, amelyek az egész adóreform időszertege ellen szólnak. Miután a pénzintézetek az új jogszabályok alapján jogfosztatlannak és hatásaiban igazságtalannak tartják, viszont azonban adóterhük esőkkéntésére nem törekzenek, kéri a mai állapot, vagyis a jelenlegi pótdórendszer fenntartását, amit a jelenlegi pénzügyminiszter 1893. évi emlékiratában a maga részöl is kívánatosnak jelzett.

— Véres verekedés Dorozsmán. Egy véres éjszaka eseménye foglalkoztatta a napokban a szegedi büntető bíróságot. Az eset szereplői: Vidéki Márkus, Vidéki Pál, Adám Gergely, Kisa páti János, Dudás Mihály és Adám Matyás. Még 1906. pünkösd éjszakáján történt egy dorozsmai mulatság, hogy tánc közben a legények, mikor már jól beszereztek, virtuskodni kezdtek, majd bírók keltek és alaposan összezúrtak egymást. A tárgyalásan beigazolást nyert, hogy Kisa páti János, Dudás Mihály és Adám Matyás csak jogos önévédelemből támadtak társaikra. Őket tehát a bíróság felmentette. Ellenben Vidéki Márkust három havi, Adám Gergelyt két havi és Vidéki Pált egy havi fogházra ítélték.

— Munkásházak Horgoson. A horgosi munkások, az állami támogatással építendő munkásházak ügyének újra felvételét határozták el. A munkások a napokban Mucsi Vincze vezetése mellett küldöttségileg keresték fel Redőczy Ivánt, a tpepi kerület orsz. képviselőjét, aki a munkások kérényét átvette és őket odaadó támogatásáról birtosította.

— Felolvasás. A református körben a mai napon a központban felolvastak: Baróthy István segélelőkész és Varga József tanító, a felsőparton pedig felolvastak: Futó Zoltán lelkész és Szilágyi Károly tanító. A felolvasás a központban délután 4 órakor, a felsőparton délután 5 órakor kezdődik.

— Viszta az egyházhoz és istenhöz. Nevezetes halottja volt a napokban a szentesi református egyháznak: Kerésztes Nagy Imre szőlőtulajdonos, aki élete 82-ik évében halt meg és a kit pénteken temettek el, óriási gyászközség részvételével. Az

örög magyar nevezetessége az volt, hogy élve ékelt — az adózás miatt, — elhagyta egyházát, elfordult istentől és felekezénelküliségét jelentette be a politikai hatóságnak. Most aztan, hogy halálát közeledni érezte, töredelmesen visszatért egyháza kebelére, megbélelt istenével és az emberekkel és hitében bizakodva, megtérte istenhöz, hunyta le az örök, halálós almora faradt szeméit. A koporsója fölött Baróthy István segéd lelkész mondott gyönyörű és alkalomhoz méltó gyászbeszédet, mely könyégy megvaltozta a nagyszámú gyászgyülekezetet.

— Házasság. Szoldos Imre fiatal gazdálkodó tegnap lépett házasságra Dallos Szilágyi Etelkával, Dallos Szilágyi Imre gazdálkodó kedves leányával. A polgari házasságkötés után, tegnap délután adták az egyházi áldást a helybeli református templomban, az ifjú pár szép férgyére.

— Városi bál. A városi tisztviselők nyugdíjalapja javára a tisztviselők és városi képviselők által együttesen rendezett táncmulatság a legszebb erkölcsi és anyagi sikerrel, az éjfel zajlott le a színházteremben. A végre hajló farsangi évdának legnépszerűbb, legsikertelnebb báija volt ez a vigasság, melynek alkalmára úgy a páholyos, mint le a tánc hely egészen megtelt vígadó közönséggel s a mellett kedélyes és feszelen is volt ez a mulatság, melyen a belépő védnökönk, dr. Mátyás Ferencné éurasszonyt a Rákóczi-induló zenéjével fogadta a rendezőség. A mulatság belenyúlt a reggeli órákba és a figyelme rendezőség igen izlése tanerendelt lepte meg a nőket, mely bizonyára egyik kedves emléke lesz ennek a vígalmas éjszakanak.

— Fogások kerti magvak árusításánál. Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobb mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszága, kik ماشonnan beszerzett kerti magvakait a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ezáltal azt a hitet, akarják keltetni a vevőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni; mert akármilyen szám van a tasakra nyomva, ha nincs rajt a Mauthnerné, akkor az a tasak nem is tartalmazza az általánosban legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— Meglopota a gazdáját. Ehrlich Mór csongradi cipészmeister panaszt emelt az ottani csendőrségen, hogy műhelyéből ismeretlen tettes nagyobb mennyiségű cipőfelsőrészt lopott el. A nyomozás során kiderült, hogy a lopást Palotás József nevű tanonea követte el, aki az ellopott holmikát Kovács József cipészegédnek adta át. Értékesíteni azonban nem merték a lopott holmit, hanem — mert visszaadni se merték, a büntetéstől való féltében, Kovács a túzbe dobta a bőröket. Az ellenük a napokban Szegeden tartott törvényszéki tárgyalás rendjén a tolvaj tanonc beismerte tettét, míg Kovács azzal védekezett, hogy a lopott bőröket csak azért vette magához, nehogy mestertük a tanone lopására rájöjjon. A törvényszék Palotás Józsefet, a lopás elkövetéséért két hónapi fogházra, Kovács Józsefet pedig bűnpótlástólásért tizennygy napi fogházra ítélte el.

— Farsang utója. Ma van farsang vasárnapja, a farsang három napjának elsője. Igen hosszú volt ezúttal Karnoval herceg uralkodása: teljes nyolc hétig tartott. A ma, a holnap és a holnapután még a farsangi vigasság, bohókodásé. Farsang kedélyén éjfelkor azonban leröpül a fejekről a csörgős bohóc-sipka. Belehajlik onnantúl a hajnal hamvazó szerdába — hamvazkodnak, búnbánattal szállanak magukba az emberek, — jön a böjt. Igen, küszöbön van hamvazó szerda és a böjt, mely ma ezt jelenti, hogy meghozza a — további mulatságokat

— Köri táncvigalom. A katolikus körnek, hazalapja javára, a saját körhelyisége termeiben ma este tartandó zártkör, farsang vasárnapji táncmulatságra, mely egyúttal az idel farsang búcsúztatója is lesz, — újbel fel-

hívjuk a feszelen, kedélyes és családias jellegű mulatságot kedvelők figyelmét.

— A vér nemessége nem üres szóbeszéd! Nem a feudális kék vérre, hanem azon élettani tényre kell gondolnunk, hogy a vér összetétele adja meg az emberi test épését. Egészség és szépség pedig többet ér minden születési nemességnél. Az ember vére akkor egészséges és alkalmas a találasra és életcennartásra, az izmok, idegek, csont, bőr, haj, az összes idegzetek, az egy esodálások szerkezete, a szív becsacs gépezetére hatni, ha gazdag vörös vörsejtekben. Azok a százezrek, kik évente a tengerpartjait, hegyes vidéket tiszta levegőjét keresik, új életért, új jólét után törekcsenek, mert tudvalevőleg a tengeri és hegyi levegő csodálatos gyorsasággal szaporítja a vörös vörsejtek számát. A közönség előtt még nem eléggé ismeretes az, amit minden orvos tud, hogy a vörsejtségység, a vörös vörsejtek számanak a rendszeres százelékaráyon aluli csökkenése, számos betegségnek alapja. A hysteria és ideggyöngeség, a görvény és rachitis (gégelob) legkülönbözőbb formái, éppgy mint az emésztési zavarok, szivdöbögés, fiatal leányok spadiasza végeredményben a vörsejtségégre vezethetők vissza. Nincs mindenki abban a helyesben, hogy a tengerre vagy a hegyes vidéket felkereshesse vérenek javítása céljából. A vörsejtségesség és következményeinek leggyözeésben sokkal kevesebb költségéért járó pótlást nyújt az előkelő orvosok által kiperélt, tápláló és erősítő. Ferromanganin, mely készítmény összetételben a vas és mangán jatsza a főszerepet, kellemes ízű, ára mérsékelt, ávegie K. 3.50. Vasútlásnál ügyeljünk a Ferromanganin névre és a leányéjférvégyre és utasítsunk vissza minden hasonló nevű, de mégis más készítményt. Ferromanganin kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Török József gyógyszerárban, Budapest, VI. Károly-utca 12. Kapható Szentesen a magyar királyi gyógyszerárban.

* A T. hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép úde arc, mily hatalom egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcóbre tiszta legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcóbró ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes-féle Margit-Crème az egyedüli szépségfőzser, mely 5-6-szori használat után elavoltit kiűztett pattanást szereplőket majfoltot és az arcot fehhérré, finomá teszi. Nagy tégy 2. korsz 1 kor. Kapható minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utanaotoktól. Postán küldi a készítő Gutóri Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp uto csodálatos, mint kilegítőt hatással jár. Urjérot és új életkedvet kölcsönöz a SCOTT, mintha varázssálat lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszülött, mert egészséges színében és erős formában a szülők különönsengyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió.

Az Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, vasútlásnál SCOTT-féle emulsió részét a legkellemesebb módosor véd-sek hatást gyakorolta. VI. 5-1 jogyt 6 — a Emulsió — a Kéjfék Gyógyulombó vonni. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Hfr. Kapható a gyógyszerárban.

Postaszolgálati hatáskörrel rendelkező
Szállítási díj nélkül
hirdetéseken kizárólag

LEOPOLD GYULA 6 hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 székű kizárólagos képviselő!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZENHALÁL
ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utávért mellett a
KORMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYÓR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, izak, szörpök, gomba-, hus- és fűszelék-konzervek, nemese borocnikai, leginkább minőségben szállítanak elkészítve fűszeresek készítésével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepes megye). - Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT
(hammamé), gombogóval legelőbb gyógyszer a BARTA-féle felkai áfonyagyógyó, kapható gyógyszereszeknél 5 fillérig 8-ért bérmentve szállítanak készítésével is a
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kia öveg ára 8-20 kor. Kapható Gyógyárunkban.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legbiztosabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI
fémképzéssel és festéssel műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítók, aquarell- és olajfestmények. Másolások selgemma, bárszóra, fára, életérintsorra stb. Bross, függelék, tü stb. apró gyűjteményekkel. Porcellánba égetett fényképek sűrűkőkre stb. Mirel költsék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
leginkább emésztőpor

Dobosa 2 kor.
Postai számla feladás: "FÉNEX GALAMB" gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett acor, mely mindaddig beteg a lakásában és úgy, mint mindennapi kenyere, véde és továbbított és egyéb kár- és volémban kártékony állatokkal és azok potestéi azonnal megöli.

Legnagyobb haladás vidékes országok és **ERŐS ÖRÖM**
Használti óntatás minden való előadás mellett károsítók a feladás után.

Vesetékérvizsgálók Magyarországon **DIAMANT és VADAS**
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 81-81.

BOGDANY
szerencseje paratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDANY S.
lovári sorsjegyződar. r. l. nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt bírósza hat.
Téglény K 120
Dr. KOVÁCS gyógypártára
Budapest, Gyár-utca 17.
"Tollat-sítók" ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár
KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingeny postai szállítás 8 doboz rendeléssel.

PARIS Szalonna
Szallitási díj: minden 100 székű 2-30 K-ig feljebb. Kiszállításnál és villanyvilágításnál ingyen. Víznyelőkészítés, élelmiszer, élelmiszer megállítók az összes pályaudvaron és határ felé.

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-betű!

Dr. KOVÁCS J.
hemoptikai rendelő-intézet
Minden betegségre
gyógyító székere
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrművelés, szőrműgyártás és szőrmű-ápolás
Eld és legújabb
módszerrel

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útimozdonyok, gőzcseplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést. 20-1

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖRSÉGE,
BUDAPEST Váci-körút 32.

Szentes város polgármesterétől.
2370-1908. sz.

Hirdetmény.

Szentes várostulajdonát tevő külső tehensesi 1042 négyszögöl halász hely és külső tehensesi 222 négyszögöl árterti föld, 1908. évi március hó 9 napján délután 2 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen eladatik Bánatpénzt mindenik parcellára a kikiáltási ár 10 %-a.

Árverési feltételek és helyzetrajz a gazdasági tanácsnoknál hivatalos órák alatt betekinthező.

Kelt Szentes város tanácsának 1908. évi február hó 13 napján tartott üléséből.

Dr. Mátéffy polgármester.

Szentes város polgármesterétől.
2375|1908. szám.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát tevő berknhádi gödrös homokbánya 1908. évi március hó 16-án délelőtt 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen eladatik.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a. Árverési feltétel és helyzetrajz a gazdasági tanácsnoknál hivatalos órák alatt betekinthező.

Kelt Szentes város tanácsának 1908. évi február hó 13. napján tartott üléséből.

Dr. Mátéffy polgármester.

Szóke István

Kossuth Lajos-utcai házánd három utcai és három udvari szoba, mellékhelyiségekkel Szent-György naptól **bérbeadó**. A házban vízvezeték is van, mely esetleg kedvező feltételek mellett elad.

Ertekezni lehet a tulajdonossal ugyanott. 1-2

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalók, Jorgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénegőjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, drálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

NOXIN

A
**LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

NOXIN

A szab-
dalmozott
KULCSAL

50-1 Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek
BUDAPEST.

Eladó ház.

III. kerület Páva-útca 18. sz.
Hungerleider (féle) ház szabad
kézből eladó. Ugyanott 1 mos-
dó tűkörrrel és egy nagy kerek
asztal is eladó. Értekezni le-
het Pollátsek Mór baromfi ke-
reskedőnél Andrassy-útca 6.
szám.

Kiadó lakás

Szeder Jánosnak többrendbeli
házai vannak f. é. apr. 24 től
kiadók. Értekezni ez
iránt a tulajdonossal lehet.

Kiadó lakás

Bugyi Antal főjegyzőnek Ha-
rucker-útca 29 számú háza
(Balázsovits-féle) háromszobá-
val, mellékhelyiségekkel, ár-
tézi kúttal, április 24-től ha-
szonbérbe kiadó.

Kovács János

mészárosnak 6000 szál piros fe-
hér sasza csemege és 4000 szál
kadarka bor szálló vészője jutányosan
eladó. Értekezni felsőpárti házánál
lehet. 3-1

Eladom

8-10 lóerejű, négy üléses új
automobilomat

javítás mellett, értékes tartalék
részeivel. Ára 2200 frt.

Dr. Csolsch Gyula
orvos,
Hmvásárhelyen.

2366-1908. szám.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Bo-
sos és Dombai Szűcs-féle nagynegyi
szőlőföldek 1908. évi március hó 26-ik
napján délelőtt 9 órakor a helyszínen
tartandó nyilvános árverésen elfognak
adatni.

Bánatpénzül a kikiáltásáért 10%, a te-
endő le készpénzben.

Részletes feltételek és térképek
a gazdasági tanácsnoknál a hivatalos
órák alatt betekintheők.

Kelt Szentes város tanácsának
1908. évi február hó 20-án tartott
ülésétől.

Magyar
h. polgármester.

3-1

2373-1908. szám.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező bö-
kényi csárda közelében lévő ugyneve-
zett Virágos-féle 2³⁸⁴/₁₆₀₀ hold kistőkői
föld 1908. évi március hó 24-ik nap-
ján délelőtt 10 órakor a helyszínen
tartandó nyilvános árverésen el fog
adatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a
teendő le készpénzben.

Részletes feltételek és térkép a
gazdasági tanácsnoki hivatalban a hi-
vatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Szentes város tanácsának
1908. évi február hó 20-án tartott
ülésétől.

Dr. Mátéffy
polgármester.

3-1

Eladó ház.

Kiss Sámuelné Mecs Balogh Mária-
nak I. ker. Bocskai-útca 34 szám alatti háza
eladó, esetleg haszonbérbe kiadó, úgy
a III. ker. Bálint útca és Kossuth-útca
szegletén lévő épületben 3 szobás la-
kás hozzátartozó helyiségekkel ha-
szonbérbe kiadó. Értekezni az I.
kerületi lakásán, a tulajdonossal. 3-3.

Legeltetésre.

Feiler József pankotai tanyájára jószá-
gokat vállal nyári legeltetésre. — Er-
tekezni lehet vele Sarkadi Antal-útca
15. szám alatt — A beiratások a mai
naptól eszközölhetők. 3-1